

09.05.2023

Asia/4

§ 85

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen talouden ja toiminnan ennuste

HEL 2023-004139 T 02 02 01

Päätös

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 28.2.2023 tilanteessa.

Samalla lautakunta päätti kehottaa toimialaa valmistelemaan ja tuomaan erikseen päätettäväksi kolmivuotisen muutosohjelman talouden tasapainottamiseksi. Valmistelussa tulee selvittää laajasti erilaisia toimia tarvittavan sopeutustarpeen saavuttamiseksi. Tavoitteena tulee olla laadukkaiden sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluiden turvaaminen helsinkiläisille. Ensisijaisesti tulee hyödyntää keinoja, jotka eivät heikennä palveluita.

Ohjelman valmistelussa tulee kiinnittää erityisesti huomioita mm. johtamiseen ja organisoimiseen ja parhaiden käytäntöjen jakamiseen. Henkilöstörakennetta kehitettäessä on kiinnitettävä huomiota sen varmistamiseen, että tehtävät tekee niihin koulutettu henkilökunta ja henkilöstö tekee koulutustaan vastaavaa työtä.

Lisäksi lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että pitkällä aikavälillä sopeute-toimialaan kohdistuvaan palvelukysyntään vaikuttaa väestön hyvinvointi ja terveys. Lautakunta kehottaakin muita toimialoja kiinnittämään huomiota lakisääteiseen tehtäväänsä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi oman toimialansa osalta.

Käsittely

Ennen asian käsittelyn aloittamista jäsen Maaret Castrén ilmoitti olevansa esteellinen hallintolain 28.1 § kohdan 4 (palvelussuhdejääviys) mukaisesti. Jäsen poistui kokouksesta ennen tämän asian käsittelyn aloittamista ja pysyi poistuneena asian käsittelyn ajan. Varajäsen ei osallistunut kokoukseen.

Ennen asian käsittelyn aloittamista jäsen Kati Juva ilmoitti olevansa esteellinen hallintolain 28.1 § kohdan 4 (palvelussuhdejääviys) mukaisesti. Jäsen poistui kokouksesta ennen tämän asian käsittelyn aloittamista ja pysyi poistuneena asian käsittelyn ajan. Varajäsen ei osallistunut kokoukseen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta ei katsonut tarpeelliseksi kuul-la asiassa kutsuttuja asiantuntijoita, eivätkä nämä siitä syystä osallistuneet kokoukseen.

09.05.2023

Asia/4

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Daniel Sazonov: "Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päättää merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 28.2.2023 tilanteessa.

Samalla lautakunta päättää kehottaa toimialaa valmistelemaan ja tuomaan erikseen päätettäväksi kolmivuotisen muutosohjelman talouden tasapainottamiseksi. Valmistelussa tulee selvittää laajasti erilaisia toimia tarvittavan sopeutustarpeen saavuttamiseksi. Tavoitteena tulee olla laadukkaiden sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluiden turvaaminen helsinkiläisille. Ensisijaisesti tulee hyödyntää keinoja, jotka eivät heikennä palveluita.

Ohjelman valmistelussa tulee kiinnittää erityisesti huomioita mm. johtamiseen ja organisoimiseen ja parhaiden käytäntöjen jakamiseen. Henkilöstörakennetta kehitettäessä on kiinnitettävä huomiota sen varmistamiseen, että tehtävät tekee niihin koulutettu henkilökunta ja henkilöstö tekee koulutustaan vastaavaa työtä.

Lisäksi lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että pitkällä aikavälillä sopeute-toimialaan kohdistuvaan palvelukysyntään vaikuttaa väestön hyvinvointi ja terveys. Lautakunta kehottaakin muita toimialoja kiinnittämään huomiota lakisääteiseen tehtäväänsä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi oman toimialansa osalta."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä puheenjohtaja Daniel Sazonovin vastaehdotuksen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavasti.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelujohtaja, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sitovat toiminnalliset tavoitteet
- 2 Talousarvion määrälliset suoritteet
- 3 Kaupunkiyhteiset tavoitteet

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sotepe

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI57 8000 1300 0616 38
Alv.nro
FI02012566

09.05.2023

Asia/4

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päättää merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 28.2.2023 tilanteessa.

Samalla lautakunta päättää kehottaa toimialaa valmistelemaan kolmi-vuotisen muutosohjelman talouden tasapainottamiseksi.

Esittelijän perustelut

Talous- ja suunnittelujohtaja Sampo Pajari ja johtava controller Mikael Karell ovat kutsuttuina asiantuntijoina.

Kaupunginkanslialle toimitetaan vuonna 2023 toiminnan ja talouden ennusteet kolme kertaa. Kaikki kaupunginkanslialle toimitettavat ennusteet tuodaan tiedoksi sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalle. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen ennusteet laaditaan kaupunkiyhteisen rakenteen mukaisesti. Nyt laadittu ennuste perustuu oman toiminnan osalta helmikuun lopun tietoihin. HUS-yhtymä tekee oman ensimmäisen virallisen ennusteen tammi-maaliskuun tietojen pohjalta touku-kuussa 2023 ja HUS-yhtymän menot on arvioitu HUS rahoituksen mukaisesti.

Ennusteeseen epävarmuutta aiheuttaa edelleen Sarastian palkanmaksuongelmat, siihen liittyvät raportointiongelmien ja palkkakustannusten virheelliset kohdentumiset sekä henkilöstön heikko saatavuus, jolloin on jouduttu ja joudutaan turvautumaan vuokratyövoimaan ja asiakaspalvelujen ostoihin.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on talousarviossa yksi valtuustoon nähden sitova nettobudjetoitu talousarviokohta: sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi. Talousarviokohdan tulot ovat myyntituloja, maksutuloja, tukia ja avustuksia sekä muita toimintatuloja. Nettobudjetoitu sitova talousarviokohta sisältää myös Helsingin HUS-yhtymän rahoitusosuu-den.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä 23.11.2022 § 284 sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen talousarvio oli seuraava:

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi (1000 euroa)

Menot	Tulot
-2 767 631	188 000

09.05.2023

Asia/4

Toimialan sitova toimintakate ennen poistoja on -2 579 631. Tilikauden tulos poistojen jälkeen ilman valtion rahoitusosuutta on -2 595 631 ja valtion yleiskatteellisen rahoituksen jälkeen -3 330.

Kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen valtion yleiskatteellinen rahoitus on muuttunut kaksi kertaa. Marraskuussa 2022 valtionvarainministeriö julkaisi Helsingin rahoituksen, jossa Helsingin rahoituspohja pieneni 6,9 miljoonalla eurolla.

Huhtikuussa 2023 valtionvarainministeriö julkaisi uudelleen Helsingin rahoituksen, jossa on huomioitu vuoden 2023 alustavien tilinpäätöstiетоjen pohjalta arvioitu kertakorvaus 10 125 748 euroa, mutta vastavasti aiemmasta rahoituspohjasta on vähennetty kokonaan vammaispalvelujen kokonaisuudistukseen kansallisesti kohdennettu 22 300 000 euroa, josta Helsingin osuus oli 2 159 520 euroa. Nyt tiedossa oleva vuoden 2023 valtion yleiskatteellinen rahoitus on 2 593 345 319 euroa.

Ennusteessa on huomioitu valtion yleiskatteellisen rahoituksen arvioitu kertakorvaus 10,1 miljoonaa euroa alustavien tilinpäätöstiетоjen pohjalta, jota valtiovarainministeriö tarkentaa vielä syksyllä lopullisten tilinpäätöstiетоjen valmistuttua.

Myös toimialan tuloarviota tarkennettiin kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen ja rahoituspohjan muutosten jälkeen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen talousarvio vuodelle 2023 on seuraava:

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi (5 10)

5 10 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi (milj. euroa)	TP 2022	TA 2023	Ennuste28.2.	Ero TA	Ero TA %
Tulot	267,6*	189,1	198,7	9,6	5,1%
Menot	-2 644,3**	-2 769,8	-2 847,7	-77,9	-2,8%
Toimintakate	-2 376,7	-2 580,7	-2 649,0	-68,3	-2,7%
Poistot	13,3	16,0	16,0	0	0%
Tilikauden tulos	-2 390,0	-2 596,7	-2 665,0	-68,3	-2,6%
Rahoitus		2 593,3	2 593,3	0	0%
Tilikauden tulos rahoituksen jälkeen		-3,3	-71,7	-68,4***	-2072,7%

*Tilinpäätös 2022 sisältää koronaepidemian valtionavustuksia 58,6 miljoonaa euroa

** Tilinpäätös 2022 sisältää koronaepidemian kustannuksia 79,9 miljoonaa euroa

*** pyöristys

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen arvioitu toimintakate -2 649,0 miljoonaa euroa alittaa kaupunginvaltuuston päättämän talousarvion sitovan toimintakatteen -2 579,6 miljoonaa euroa 69,4 miljoonalla eurolla.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimella on talousarviossa kaksi alatalouskohtaa; sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut ja HUS-yhtymä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut (5 10 01)

5 10 01 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut	TP 2022	TA 2023	Ennuste 28.2.	Ero TA	Ero TA %
(milj. euroa)					
Tulot	259,5	189,1	198,7	9,6	5,1%
Menot	-1 812,7	-1 999,1	-2 077,0	-77,9	-3,9%

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen tulojen arvioidaan ylittävän budjetin 9,6 miljoonalla eurolla. Tuloissa on huomioitu sosiaali- ja terveysministeriön (STM) sosiaali- ja terveystalouden uudistamisen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeen, Kestävän kasvun hankkeen ja muiden STM:n hankkeiden valtionavustukset, yhteensä 8,0 miljoonaa euroa, sekä puolet valtiovarainministeriön myöntämästä avustuksesta toiminnan käynnistämiseen, 9,0 miljoonaa euroa (Helsingille myönnetty 18,0 miljoonan euron avustus on käytettävissä vuosien 2023 ja 2024 aikana).

Menojen ennustetaan ylittävän kokonaisuudessaan talousarvion 77,9 miljoonalla eurolla. Menojen ylityksestä koronaepidemian välittömien kustannusten arvio on 8,9 miljoonaa euroa ja palkankorotusten, joita ei pystytty huomioimaan tulosbudjetointivaiheessa, kustannusvaikutus on 13,7 miljoonaa euroa vuodelle 2023. Ennusteessa ei ole huomioitu kaupungin vuokramallin muutosten kustannusvaikutuksia, koska vuokramallin muutos vuodelle 2023 on muille toimialoille kustannusneutraali ja kaupunkitasolla on sovittu, että mikäli valtio ei huomioi vuokramallin kustannuksia rahoituksessa, niin kaupunkiympäristön toimiala hyvittää kustannukset loppuvuodesta sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle.

Sosiaali- ja terveystalouden uudistamisen ja muiden STM:n hankkeiden kustannusten ennustetaan olevan 8,0 miljoonaa euroa, jotka näkyvät tuloissa avustuksena.

Kaupunginkanslian kanssa laadittu palvelusopimus on ennustettu kaupunginkansliassa tuloina budjetin mukaisesti, 66,5 miljoonaa euroa. Kaupunginkanslia ennustaa toisessa virallisessa ennusteessa palvelusopimuksen tulot ja laatii tasauksen toteutumien ja ennusteen perusteella.

09.05.2023

Asia/4

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen toiminnan ja talouden ennuste ilman koronaepidemian välittömiä kustannuksia sekä ennakoimattomia palkankorotuksia

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen tulojen arvioidaan ilman sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamiseen liittyviä hankkeiden valtionavustusta ja toiminnan käynnistämiseen kohdennettua avustusta alittavan tulosbudjetin 7,4 miljoonalla eurolla. Tulojen alitus johtuu muun muassa siitä, että suun terveydenhuollossa hoidetaan aikuispotilaita enenevästi palvelusetelillä, josta ei kerry asiakasmaksutuottoja.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen menoissa ennustetaan tällä hetkellä olevan ylityspainetta 55,3 miljoonaa euroa ilman koronaepidemian välittömiä kustannuksia tai ennakoimattomia palkankorotuksia.

Toimiala valmistelelee talouden tasapainottamiseksi kolmivuotisen talouden muutosohjelman, jolla tullaan kattamaan ennustettu alijäämää kolmen vuoden sisällä. Muutosohjelma ja konkreettiset lyhyen ja pitkän aikavälin toimenpiteet valmistellaan vuoden 2023 aikana, ja valmistelun etenemisestä raportoidaan lautakunnalle ensimmäisen kerran seuraavan talouden ja toiminnan ennusteen yhteydessä elokuussa 2023.

Koronaepidemian valtionavustus välittömiin kustannuksiin

Hallitus on vuoden 2020 budjettiriihessä linjannut, että koronaepidemian välittömät lisäkustannukset korvataan kunnille ja kuntayhtymille täysimääräisenä. Vuoden 2022 valtion talousarvion budjettiriihen pöytäkirjaan on merkitty koronakustannuksista seuraavaa; julkisen talouden suunnitelman mukaisesti kaikki koronaan liittyvät välittömät kustannukset, kuten testaukseen ja testauskapasiteetin nostamiseen, jäljitämiseen, karanteeneihin, potilaiden hoitoon, matkustamisen terveys- ja turvallisuuteen sekä rokotteeseen liittyvät menot, katetaan täysimääräisesti kehyksen ulkopuolisina menoina vuosina 2021–2023.

Tämän hetken tiedon mukaan STM ei kuitenkaan ole valmistelemissa koronaepidemian valtionavustushakua vuodelle 2023. STM:n linjauksen mukaan vuoden alusta 2023 hyvinvointialueiden yleiskatteellinen rahoitus sisältää lakisääteisten tehtävien rahoituksen mukaan lukien tartuntatautilain mukaisen tartuntatautien vastustamistyön (myös koronasta aiheutuvat kustannukset). Mikäli koronaepidemiasta syntyy edelleen vuonna 2023 ennakoimattomia lisäkustannuksia, hyvinvointialueiden rahoitus reagoi toteutuneiden kustannusten kasvuun kahden vuoden viiveellä.

Talousarviokohdalla on kaksi alakohtaa: sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut sekä HUS-yhtymä, joiden ennusteet ovat seuraavat:

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen palvelukokonaisuuksien ennusteet

09.05.2023

Asia/4

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Perhe- ja sosiaalipalveluissa on ylityspainetta noin 40,6 miljoonaa euroa, josta koronaepidemian lisäkustannuksia on 0,5 miljoonaa euroa ja ennakoimattomien palkankorotusten kustannusvaikutus on noin 3,4 miljoonaa euroa.

Suurimmat ylityspaineet ovat asiakaspalvelujen ostoissa 30,4 miljoonaa euroa, muiden palvelujen ostoissa 9,5 miljoonaa euroa ja avustuksissa kotitalouksille 1,4 miljoonaa euroa. Henkilöstökustannuksissa enustetaan 0,5 miljoonan euron ja muissa ostoissa 0,3 miljoonan alitusta budjettiin.

Lastensuojelussa ylityspainetta on 12,3 miljoonaa euroa, joka koostuu asiakaspalvelujen ostoista 13,2 miljoonaa euroa ja muiden palvelujen ostoista 0,3 miljoonaa euroa. Alitusta on henkilöstömenoissa 1,2 miljoonaa euroa. Asiakaspalvelujen ostojen ylityspaine johtuu erityistason laitoshoidon ostoista. Ennusteessa on huomattavaa epävarmuutta muun muassa ostopalvelulaskujen käsittelyviiveiden vuoksi ja palkkatietojen kirjautumisen viiveiden ja virheiden vuoksi.

Lastensuojelun vaativahoitoisten lasten määrään pyritään vaikuttamaan muun muassa lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluketjujen kehittämisellä oikea-aikaisen tuen tarjoamiseksi, HUSin ja lastensuojelun palveluiden väliin pudonneille lapsille kohdennetulla jalkautuvalla intensiivisellä HEHKU-työryhmätyöskentelyllä sekä laajentamalla toistuvasti ja vakavasti rikoksilla oireilevia nuoria tukevia Toivo-työryhmiä. Myös uusi toimintamalli on käynnistymässä asiakastyön tueksi vaativien kehitysvammaisten lasten ja nuorten tueksi.

Lapsiperheiden hyvinvointi- ja terveystalouksissa on ylityspainetta 7,4 miljoonaa euroa, joka koostuu muiden palvelujen ostoista 3,6 miljoonaa euroa, asiakaspalvelujen ostoista 1,9 miljoonaa euroa, henkilöstömenoista 1,5 miljoonaa euroa sekä muista ostoista 0,5 miljoonaa euroa. Henkilöstömenoissa ylitys johtuu sijaiskustannuksista sekä palkankorotuksista, asiakaspalvelujen ostoissa lapsiperheiden kotipalvelujen ostoista ja muiden palvelujen ostoissa kouluterveydenhuollon koulukuraattori- ja psykologipalvelujen hankinnan arvioidusta ylityksestä.

Nuorten ja aikuissosiaalityön palveluissa on ylityspainetta 2,8 miljoonaa euroa. Ylityspainetta on pääosin muiden palvelujen ostoissa 1,4 miljoonaa euroa ja henkilöstökustannuksissa, 0,9 miljoonaa euroa. Muiden palvelujen ostojen ylityspaine johtuu muun muassa välivuokrauksesta, tulkkipalvelun kustannuksista sekä opiskeluterveydenhuollon kuraattori- ja psykologipalvelujen hankinnan arvioidusta ylityksestä.

Vammaistyössä ylityspainetta on noin 17,9 miljoonaa euroa, joka koostuu pääosin asiakaspalvelujen ostoista 15,1 miljoonaa euroa, muiden palvelujen ostoista 4,3 miljoonaa euroa ja avustuksista kotitalouksille 1,4 miljoonaa euroa. Alitusta on henkilöstömenoissa 2,1 miljoonaa euroa ja muissa ostoissa 0,8 miljoonaa euroa. Ylityspaine johtuu muun muassa palveluntuottajien hinnankorotuksista asumispalveluissa sekä vuokratyövoiman käytöstä.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen yhteisissä kustannuksissa on ylityspainetta 0,2 miljoonaa euroa, joka koostuu sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistukseen liittyvien hankkeiden henkilöstökustannuksista.

Terveys- ja päihdepalvelut

Terveys- ja päihdepalveluissa on ylityspainetta noin 10,9 miljoonaa euroa, joka koostuu pääsääntöisesti asiakaspalvelujen ostoista 11,2 miljoonaa euroa, muiden palvelujen ostoista 1,4 miljoonaa euroa, muista ostoista 4,0 miljoonaa euroa ja muissa tiliryhmissä 0,5 miljoonaa euroa. Vastaavasti henkilöstömenoissa ennustetaan säästöä noin 6,1 miljoonaa euroa. Koronaepidemian välittömien kustannusten arvioidaan olevan 4,9 miljoonaa euroa ja palkankorotusten kustannusvaikutus on 3,4 miljoonaa euroa

Terveysasemilla ja sisätautien poliklinikalla on ylityspainetta 0,8 miljoonaa euroa. Koronaepidemian välittömien kustannusten arvioidaan olevan 4,1 miljoonaa euroa, joten muun toiminnan osalta terveysasemat ja sisätautien poliklinikka arvioi alittavansa budjetin 3,3 miljoonalla eurolla.

Psykiatria- ja päihdepalveluissa on ylityspainetta 10,0 miljoonaa euroa, joka koostuu pääosin asiakaspalvelujen ostoista 6,4 miljoonaa euroa, muiden palvelujen ostoista 1,2 miljoonaa euroa, henkilöstömenoista 1,9 miljoonaa euroa ja muista tiliryhmistä 0,6 miljoonaa euroa.

Suun terveydenhuollon arvioidaan toteutuvan budjetin mukaisesti. Ylityspainetta on asiakaspalvelujen ostoissa ja muissa ostoissa, mutta vastaavasti säästöä arvioidaan tulevan henkilöstömenoissa.

Terveys- ja päihdepalvelujen yhteisten menojen arvioidaan toteutuvan budjetin mukaisena.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa on ylityspainetta 11,8 miljoonaa euroa, joka koostuu pääosin asiakaspalvelujen ostoista 9,3 miljoonaa euroa, muiden palvelujen ostoista 18,2 miljoonaa euroa ja muissa tiliryhmissä 0,9 miljoonaa euroa. Vastaavasti säästöä arvioidaan tulevan henkilöstömenoissa 16,6 miljoonaa euroa. Sairaala-, kuntoutus- ja

hoivapalvelujen välittömien koronaepidemian kustannusten arvioidaan olevan 1,9 miljoonaa euroa ja palkankorotusten kustannusvaikutus on 5,2 miljoonaa euroa. Ilman koronanepidemian ja palkankorotusten kustannusvaikutuksia ylityspaine on 4,7 miljoonaa euroa.

Arviointitoiminnassa on ylityspainetta 9,5 miljoonaa euroa, joka koostuu asiakaspalvelujen ostoista 9,2 miljoonaa euroa ja henkilöstökustannuksista 0,3 miljoonaa euroa. Asiakaspalvelujen ostojen ylityspaine johtuu pääosin kotihoidon ostoista ja iäkkäiden palveluasumisen ostoista suunniteltujen paikkalisäysten vuoksi.

Kotihoidossa on ylityspainetta 2,2 miljoonaa euroa, jossa suurin ylityspaine on muiden palvelujen ostoissa 9,5 miljoonaa euroa, joka johtuu vuokratyövoiman kustannuksista ja muissa tiliryhmissä 1,3 miljoonaa euroa. Vastaavasti henkilöstömenoissa ennustetaan säästöä 8,6 miljoonaa euroa.

Seniorikeskusten toiminnan arvioidaan toteutuvan budjetin mukaisesti. Ylityspainetta on muiden palvelujen ostoissa ja muissa ostoissa yhteensä 5,2 miljoonaa euroa ja muissa tiliryhmissä 0,2 miljoonaa euroa. Muiden palvelujen ostojen ylityspaine johtuu kasvavasta vuokratyövoiman käytöstä. Vastaavasti henkilöstömenoissa ennustetaan säästöä 5,4 miljoonaa euroa.

Helsingin sairaalassa on ylityspainetta 3,2 miljoonaa euroa. Ylityspainetta on muiden palvelujen ostoissa 4,2 miljoonaa euroa vuokratyövoiman käytöstä johtuen ja säästöä ennustetaan henkilöstömenoissa 0,6 miljoonaa euroa ja muissa tiliryhmissä 0,4 miljoonaa euroa.

Sairaala-, hoiva- ja kuntoutuspalvelujen yhteisissä menoissa ennustetaan alitusta 3,1 miljoonaa euroa. Alitus johtuu rintamaveteraanien palveluista, jotka ovat maksuttomia rintamaveteraaneilla ja oikaistaan vuoden lopussa käyttömenoista taseeseen.

Pelastuslaitos

Pelastuslaitoksen arvioidaan alittavan budjetin 0,8 miljoonalla eurolla. Alitus koostuu pelastuslaitoksen tietohallintoyksikön henkilöstön siirrosta toimialan hallinnon tietohallintopalveluihin 1.4.2023 lukien 0,4 miljoonaa euroa, järjestöavustusten siirrosta toimialan yhteisiin kustannuksiin 0,1 miljoonaa euroa sekä HSY-sopimuksen ja kustannusten siirrosta kaupunginkansliaan. Pelastuslaitoksen palkankorotusten kustannusvaikutus on 0,7 miljoonaa euroa.

Pelastustoimen ja ensihoidon arvioidaan alittavan budjetin 0,1 miljoonaa euroa avustusten säästönä, huoltovarmuuden alittavan budjetin 0,7 miljoonaa euroa henkilöstömenojen ja asiakaspalvelujen ostojen

09.05.2023

Asia/4

säästönä. Riskienhallinnan ja pelastuskoulun arvioidaan toteutuvan budjetin mukaisesti.

Jatkossa HUSin järjestämisvastuulla olevan ja rahoittaman ensihoidon kustannukset ennustetaan erillään pelastustoimen kustannuksista.

Hallinto

Hallinnossa on ylityspainetta 1,1 miljoonaa euroa, joka johtuu henkilöstömenojen ylityksestä. Henkilöstömenojen ylitys johtuu palkankorotusten kustannusvaikutuksesta 0,7 miljoonaa euroa sekä pelastuslaitoksen tietohallintoyksikön henkilöstön siirrosta toimialan hallinnon tietohallintopalveluihin 1.4.2023 lukien 0,4 miljoonaa euroa. Organisaatiomuutoksen aiheuttama ylitys on kustannusneutraali, koska vastaava summa säästyy pelastuslaitoksen palvelukokonaisuudessa.

Toimialan yhteiset

Toimialan yhteisten menojen arvioidaan ylittävän budjetin 14,2 miljoonalla eurolla, joka koostuu STM:n Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeen ja Kestävän kasvun hankkeen kokoaikaisten työntekijöiden henkilöstökustannuksista ja hankkeen palvelujen ostoista sekä toimialan palkkaohjelman henkilöstömenoista. Koronaepidemian kustannukset toimialan yhteisissä ovat noin 1,6 miljoonaa euroa.

HUS-yhtymä (5 10 02)

5 10 02 HUS-yhtymä (milj. euroa)	TP 2022	TA 2023	Ennuste 28.2.	Ero TA	Ero TA %
Menot	-757,7	-770,7	-770,7	0	0%

HUS-yhtymä laatii ensimmäisen ennusteen tammi-maaliskuun toteutumien pohjalta toukokuussa. HUS-yhtymä ennustetaan tässä vaiheessa budjetin mukaisesti ja ennustetta tarkennetaan toisessa virallisessa ennusteessa.

Investoinnit

Investointien rahoitus sisältyy valtion yleiskatteelliseen rahoitukseen. Investointeihin toimialalla budjetoitu talousarviomääräraha ei ole sitova kaupunginvaltuustoon nähden.

Investointien arvioidaan toteutuvan seuraavasti:

(milj. euroa)	TA 2023	Ennuste 28.2.	Ero TA
Tietotekniikkahankinnat	2,7	2,7	0
Muut hankinnat	9,6	9,6	0
Yhteensä	12,3	12,3	0

Kaupunkistrategian, palvelustrategian, palvelutasopäätöksen ja toimintasuunnitelmien toimenpiteiden edistyminen

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi toteuttaa kaupunkistrategiaa, palvelustrategiaa, palvelutasopäätöstä ja niiden keskeisiä strategisia tavoitteita sekä kaupunkiyhteisiä tavoitteita yhdessä muiden toimialojen kanssa. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen näkökulmasta keskeisiä kaupunkistrategian, palvelustrategian ja palvelutason tavoitteita ovat muun muassa helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveyden parantaminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet, palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen, alueiden ja väestöryhmien eriytymisen ehkäiseminen, tiedolla johtamisen ja digitalisaation kehittäminen, henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden varmistaminen sekä vastuullisen taloudenpidon edistäminen.

Lisäksi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla keskeinen vuoden 2023 tavoite on sosiaali- ja terveystalouden uudistamisen toimeenpanon jatkaminen ja palvelustrategian, palvelutasopäätöksen ja järjestämisen johtamisen sekä erikoissairaanhoidon ohjauksen vahvistaminen.

Muita toimialan keskeisiä tavoitteita ovat lasten ja nuorten hyvinvoinnin kokonaisvaltainen edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy, matalan kynnyksen palvelujen, mielenterveyspalvelujen ja kaupunkilaisten lähelle tulevien jalkautuvien palvelujen vahvistaminen, asunnottomuuden vähentäminen, iäkkäiden toimintakyvyn ja kotona asumisen tukeminen sekä asiakkaille yhteensopivien ja digitaalisten palvelujen järjestäminen. Muun muassa lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin palveluketjun rakentamista ja käyttöönottoa jatketaan, lapsiperheiden varhaisen tuen mallia sekä lähisuhdeväkivalta lapsiperheissä -palveluketjun kehittämistä jatketaan ja varmistetaan erityispalvelut toistuvasti ja vakavasti rikoksilla oireileville alaikäisille monialaisessa yhteistyössä muun muassa poliisin kanssa.

Terveysasemien lääkärin kiireettömän hoidon saatavuutta pyritään edelleen lisäämään omien toimintamallien, työnjaon ja johtamisen kehittämällä, palvelusetelitoiminnalla sekä ulkoisella palveluhankinnalla. Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluja vahvistetaan. Matalan kynnyksen Mieppi-mielenterveyspalvelupisteitä on lisätty, toinen Nuorisoasema pyritään avaamaan ja terapiatakuun käyttöönottoa edistetään.

09.05.2023

Asia/4

lääkkäiden mielekästä kotona asumista ja muistiystävällistä toimintaa tuetaan hyödyntämällä ikäystävällistä teknologiaa ja vahvistamalla iäkkäiden toimintakykyä parantavia ennaltaehkäiseviä ja digitaalisia palveluja. Kotona asumista tukevia palveluja kehitetään Kustannustietoinen kotihoito (KUSTI) -hankkeessa, jossa tavoitteena on kehittää ratkaisuja iäkkäiden kotona asumisen tukemiseen. Iäkkäiden päihde- ja mielen-terveyspalveluja kehitetään henkilöstön osaamisen vahvistamisella, vertaistukiryhmien perustamisella sekä ryhmämuotoisella että kotiin vietävällä sosiaalisella kuntoutuksella. Palvelutarpeen arviointia on kehitetty, työnjakoja on yhtenäistetty sekä asiakkaan hoitoketjua on sujuvoitettu.

Kaupungin turvallisuutta parannetaan kehittämällä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun saatavuutta. Pelastustoiminnan ja ensihoidon edellytykset turvataan kasvavassa ja kehittyvässä kaupungissa yhteistyössä maankäytön ja liikenteen suunnittelun kanssa. Kaupunkitasoista väestönsuojeluun varautumista kehitetään toimialarajat ylittävässä yhteistyössä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin käyttöönoton vuoksi kaikki toiminnalliset tavoitteet eivät ole vertailukelpoisia alkuperäisten talousarvion tavoitteiden määrittelyjen osalta (liitteet 1–3). Talousarvion määrällisten suoritteiden määrittelyn jälkeen toimintoja on siirtynyt eri palveluluokkaan ja kirjaamiskäytännöt ovat osin muuttuneet.

Arvio merkittävimmistä toimintaympäristön ja palvelutuotannon riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Koronaepidemian hoito- ja palveluvelkaa on eri toiminnoissa edelleen paljon, mikä vaikuttaa edelleen kiireettömän hoidon ja palvelujen saatavuuteen. Henkilöstön riittävyys on erityinen riski juuri tällä hetkellä. Valtion rahoituksen laskentamallin ongelmat, valtion rahoituksen muutokset kesken talousarviovuoden ja se ettei rahoitusmalli huomioi riittävästi Helsingin erityispiirteitä, muun muassa maahanmuuttajien määrää, asunnottomuutta ja korkeampaa kustannustasoa, aiheuttavat suurta epävarmuutta ennusteeseen. Myös työvoiman ja esimerkiksi energian ja raaka-aineiden kohonneet kustannukset aiheuttavat merkittävää epävarmuutta ennusteeseen.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelujohtaja, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

09.05.2023

Asia/4

Liitteet

1	Sitovat toiminnalliset tavoitteet
2	Talousarvion määrälliset suoritteet
3	Kaupunkiyhteiset tavoitteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 25.04.2023 § 76